

כִּי מֵצָיוֹן תַּצָּא תֹּרֶה וְדֹבֵר הָ' מִירוּשָׁלָם

פרשת השבוע:

מַעֲשֵׂפְטִים

לאחר עשרה הדיברות (בפרשת יתרו, בשבוע שבע), השבוע אנו למדים על מצות בין אדם לחברו. בולם, לא בתפילה, בשירות או הלכות סוכה עסקין אלא בנזקיין, לדוגמה כשחופרים למשה בולען או באשר הורגים פורץ וכו'.

מצות בין אדם לחברו הם חשובים לא פחות מאשר מצות בין אדם למקום, ויש אומרים חשובים יותר, בלשון חז"ל: דרך ארץ קודם לתורה.

כדי להמחיש, שתי דוגמאות:

א. בין אדם למקום: מישהו הדליק חו"ח סיגריה בשבת. ע"מ לעשות תשובה על כך, עליו לבצע שלשה צעדים:

- ↳ לחדר מעבירה.
- ↳ להודות בדבר עבירה ולהגיד: ה', חטאתי!
- ↳ לשאוף שלא לעשות את העבירה את שוב לעולם.

C'est tout!¹

ב. בין אדם לחברו: הלבין פניו של רעהו ברבים. פה מדובר בחטא כפול: כנגד חברו ובנגד הקדוש ברוח הוא! שהר, ה' מבקש: ביקש שלום ורדפהו!

ולכן חייב החוטא - מעבר לשלת צעדי הכפירה הנ"ל - לבקש את כפרת חברו הנפגע. ועד שלא זוכה לכפרה מאדם שאותו פגע - גם לא יזכה לכפרת העוונות מהקדוש ברוח הוא!

לאחר מריד חמלניצקי² היה משבר ביהדות מזרח אירופה. במיוחד בין אדם לחברו: בולם, שורדי הפוגרים עדין התפללו במנין ולמדו תורה וכו' אך "שכח" את החיים המשותפים - במקום זאת השתלט עליהם קנאה, שנאה ו שאפתנות יתר...

¹ זה הכל!

² <https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%91%D7%A8%D7%95%D7%9C%D7%99%D7%95%D7%A1>

התיקון בא מהבעש"^ט³ ותנוועת החסידות שהעמיד את חשיבות המידות על דיווקם Mach, ומרבו ישראלי לפיקון מסלנת צצ"⁴ מאידך, מייסד תנוועת המוסר. לפי תורה ישראל מסלנת מקור בין אדם למקום ובין אדם לחברו - חד הם: הקדוש ברוך הוא!

היארכזיט⁵ של רבינו ישראלי לפיקון מסלנת במעט תמיד נופלת על פרשת משפטים - ולא בבדי!

דוגמא לסוגיה זו:

מעשה ברבי ישראלי לפיקון מסלנת שבא עם מלואה לעיריה ללא מים זורמים בבית הכנסת. שילם בית הכנסת לאיש מים שהביא חבית מים. נטל המלואה של הרבי את ידיו ע"י שפיכת מים רבים על ידו. לעומת זאת, רבינו ישראלי לפיקון מסלנת רק שימוש בטיפון-טיפון של מים למצאות נטילת הידים. שאל אותו על בר והשיב הרב: מוביל המים לא ציפה לאורחים ואם יגמר חיללה המים ולא יספק עד למ��פל האחרון, יבוא בית הכנסת עליו בטענה!

כלומר, המלואה של הרוב חשב רק על מצאות בין אדם למקום ואילו רבינו ישראלי לפיקון מסלנת חשב גם על בין אדם לחברו!

שבת שלום ומבורך!

משה בולאג

³ [רבי ישראלי בעל שם טוב](https://www.hamichlol.org.il)

⁴ [רבי ישראלי מסלנת](https://www.hamichlol.org.il)

⁵ יום השנה של אדם שנפטר הוא תאריך פערתו

